

ירושלים, י"ג כסלו תשפ"ו
03 דצמבר 2025
XXX

פיקוח על הבנקים
לשכת המפקח

לכבוד
התאגידים הבנקאיים
לידי: המנכ"ל
א.ג.נ.,

הנדון: ביצוע העברות בנקאיות מול מוסדות פיננסים הפועלים באיחוד האמירויות הערביות - עדכון

סימוכין: מכתבנו 21LM4103 מיום 14 באפריל 2021

מבוא

1. ביום 14 באפריל 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא "ביצוע העברות בנקאיות מול מוסדות פיננסים הפועלים באיחוד האמירויות הערביות - עדכון" ("המכתב"), זאת על רקע חתימת "הסכמי אברהם" בשנת 2020, בין מדינת ישראל ובין איחוד האמירויות הערביות, שהוביל לקידום הקשרים הכלכליים בין המדינות, ובכלל זאת את נושא השירותים הבנקאיים.
2. ברקע ההתפתחויות כאמור, הייתה ההכרה שלצורך אותם שיתופי פעולה כלכליים נדרשת תשתית שתאפשר ביצוע העברות בנקאיות ישירות בין המערכת הבנקאית בישראל ובין בנקים הפועלים באיחוד האמירויות הערביות, בהיבטי מסחר והשקעות, וזאת, בשים לב לסטנדרטים הבינלאומיים בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור.
3. ממועד פרסומו של המכתב, הורחבו הקשרים הפיננסים והעסקיים בין ישראל ובין איחוד האמירויות הערביות וכתוצאה מכך גם הפעילות הבנקאית. בהתאם, התרחבו גם הידע והניסיון שהצטברו במערכת הבנקאית בהיבטי הערכה וניהול הסיכונים הכרוכים בפעילות מול איחוד האמירויות הערביות.
4. בהתייחס ליישום הסטנדרטים הבינלאומיים בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור באיחוד האמירויות הערביות, נציין כי בחודש פברואר 2024 פרסם ארגון ה-FATF הצהרה מעודכנת בנושא מדינות בסיכון ומדינות בעלות ליקויים בתחום מניעת הלבנת הון, שבה הודיע על הסרת איחוד האמירויות הערביות מרשימת המדינות בעלות ליקויים בתחום מניעת הלבנת הון ("הרשימה האפורה"), וזאת נוכח שיפור מדדי האפקטיביות במשטר מניעת הלבנת הון ומימון טרור.
5. לאור האמור לעיל, מצאתי לנכון לעדכן את המכתב כדי לאפשר פעילות פיננסית יעילה יותר התואמת את הפעילות העסקית והידע המקצועי שנצבר בידי התאגידים הבנקאיים לניהול הסיכון בפעילותם הפיננסית, בגישה מאוזנת, אחראית ומבוססת סיכון, בשים לב, בין השאר, להוראת ניהול בנקאי תקין 411 - "ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור" ("ההוראה"). האמור עשוי להקל על ניהול הפעילות הפיננסית של התאגידים הבנקאיים מול איחוד האמירויות

הערביות, ובכך לסייע, בין השאר, לגידול ההשקעות הפיננסיות וחיזוק היחסים המסחריים בין ישראל לאיחוד האמירויות הערביות.

6. מהצד השני, אין חולק כי הפעילות המסחרית והפיננסית באיחוד האמירויות הערביות עודנה בעלת מורכבות גבוהה, הנובעת בין היתר ממרכיבי הסיכון המובנה במדינה, ובהם מבני בעלות מורכבים שאינם שקופים, אזורי סחר חופשי, קרבה גיאוגרפית לאיראן, תחומי פעילות בסיכון גבוה, ערוץ עוקף סנקציות לעניין הפעילות מול רוסיה ועוד.

7. כמו כן יש להדגיש, כי איחוד האמירויות כלולה ברשימת מדינות וטריטוריות בסיכון להלבנת הון ומימון טרור, שקבועה בתוספת הרביעית של צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2021 ("הצו"). בהתאם לצו ולהוראה, יש לנקוט באמצעי בקרה מוגברים בנוגע לפעילות מול מדינות או טריטוריות אלו, וזאת בנוסף לחובת הדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור בהתאם לסוג הפעולה וסכומה כמפורט בצו בנוגע לכל פעילות הנעשית מול מדינות או טריטוריות בסיכון.

8. על כן, נדרש ניהול סיכונים מוקדם בכל הנוגע לפעילות פיננסית מול מוסדות פיננסיים וחברות הפועלות באיחוד האמירויות, המחייב את התאגיד הבנקאי לפעול בזירות תוך היכרות עם המוסדות הפיננסיים הרלוונטיים, ביצוע בקורות שוטפות, בחינת היבטי העסקאות השונות לרבות ההיגיון הכלכלי או העסקי העומד מאחורי ביצוע עסקה מול חברה.

9. לאור האמור לעיל, ובהתאם לאמור בסעיף 23 להוראה, על התאגיד הבנקאי לבצע הערכת סיכונים לפחות אחת לשנה באשר לפעילות מול איחוד האמירויות הערביות, לרבות באמצעות בנקאות קורספונדנטית, ובכלל זאת ההערכה תתייחס לסיכונים איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור, סיכונים הנובעים מעקיפה של משטרי סנקציות שמוטלים על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים, היבטי מיסוי ופעילות חוצה גבולות.

10. בהתאם להערכת הסיכונים כאמור, ובהתאם לאמור בסעיפים 7 ו-8 להוראה, יקבע התאגיד הבנקאי מדיניות ונהלים, שישקפו גישה מבוססת סיכון בעת ביצוע העברות בנקאיות או פעילות הקשורה לסחר בינלאומי מול איחוד האמירויות הערביות, וייתחסו, בין היתר, לפרמטרים הבאים: היקף וסוג הפעילויות המותרות, מקורות מימון העסקה, מאפייני הגורם הזר הקשור לעסקה בדגש על מבנה האחזקות וזהות בעלי השליטה, מאפייני הגורם הישראלי הקשור לעסקה, מאפייני המוסד הפיננסי מולו פועל התאגיד הבנקאי ומאפייני עסקת הבסיס. כמו כן, הנהלים יתייחסו גם להיקף וסוג המידע הנדרש לניהול הסיכונים.

11. במסגרת קביעת המדיניות והנהלים בקשר לפעילות מול איחוד האמירויות, להלן יפורטו מאפיינים של הגורם הזר הקשור לעסקה, ומאפיינים של המוסד הפיננסי ממנו תבוצע ההעברה בגין העסקה, שיכולים להוות גורמים מפחיתי סיכון בביצוע פעילות מול איחוד האמירויות ושעל התאגיד הבנקאי לשקול לשלבם כחלק מהמדיניות שלו:

11.1 מאפייני הגורם הזר הקשור לעסקה

11.1.1 חברות שהתאגדו ב"יבשה" (mainland) או באזור פיננסי חופשי (FFZ) ולא מוחזקות על ידי תאגידים שהתאגדו באזורים אחרים.

11.1.2 מבנה הבעלות של החברה שקוף ומובן לתאגיד הבנקאי.

11.1.3. בעלי השליטה הסופיים בחברה הם אזרחים מקומיים שמקום מושבם באותו אזור, או אזרחים ישראלים המדווחים כדין על פעילותם לרשות המיסים בישראל.

11.1.4. בעלי השליטה הסופיים בחברה הינם תושבי חוץ שאינם אזרחים מקומיים, אך אינם ממדינות בסיכון גבוה לאה"ה ואמ"ט, ופעילותם מדווחת כדין לרשויות המס במדינת תושבותם, או שאינה נדרשת בדיווח כאמור.

11.1.5. הצד המעביר הוא חברה ממשלתית או גוף ממשלתי אחר, כדוגמת קרן השקעות מדינתית, שהתאגדו באיחוד האמירויות הערביות.

11.2. מאפייני המוסד הפיננסי ממנו תבוצע ההעברה

11.2.1. הבנק המעביר נמנה על אחד מהבנקים שלהלן:

(א) בנק מקומי המפוקח על ידי הבנק המרכזי של איחוד האמירויות הערביות (Central Bank of the UAE), המנהל חשבון קורספונדנט בבנק קורספונדנט בינלאומי שרשום ומפוקח במדינת OECD;

(ב) שלוחה מקומית של בנק קורספונדנט בינלאומי, שרשום ומפוקח במדינת OECD.

11.2.2. העברה מבוצעת באמצעות בנק קורספונדנט בינלאומי שרשום ומפוקח באחת ממדינות ה-OECD.

מכתבי זה מחליף את מכתבי 21LM4103 בנושא שבנדון מיום 14 באפריל 2021.

בברכה,

דניאל חחיאשוילי
המפקח על הבנקים